

L'església de Manacor a principis del segle XX. Cronicó de l'església de Manacor 1900 - 1925

Santiago Cortès i Forteza

El paper protagonista de l'Església dins la nostra societat és indiscutible, la seva influència marca molt la societat, de tal manera que moltes vegades resulta difícil establir la línia divisòria entre el que és realment civil i el camp merament religiós. La societat mateixa fa que un fet religiós esdevengui social i alhora que tengui molta transcendència dins el camp civil, de la cultura o de la mateixa vida social del poble; fins i tot dins una societat secularitzada, com la dels nostres dies, l'Església és un punt de referència, i més ho era en temps passats. En el començament del segle XX l'església de Manacor viu uns moments importants, fets transcendents marquen la vida del poble: un manacorí, Mn. Antoni Maria Alcover, és vicari general i vicari capitular sede vacant; són els anys en què es toma el vell temple i se'n construeix un de nou de grandioses dimensions, dimensions pròpies dels anys triomfalistes i vertader exponent del temps que es vivia; els frares de sant Domingo tornen a Manacor i es revivifica la flama dominicana dins el poble; es funden les Serventes de la Sagrada Família (ses corioses); sorgeixen tot una sèrie d'associacions religioses; a Manacor hi ha molts capellans i moltes vocacions; són anys de creixement demogràfic i el Port de Manacor va prenent cos de població, i això fa que sigui anomenat el seu primer vicari i que es comenci a construir el primer temple; tot esdeveniment eclesiàstic és important per al poble i té la seva complicitat, i tot fet civil té una especial resonància dins l'església. Per tot això he cregut convenient, animat també per bons amics, presentar aquesta comunicació que pròpiament són les notícies que surten en el "Bolletí Oficial del Bisbat de Mallorca", aquesta publicació que sortí l'any 1860 i que ha anat sortint fins als nostres dies, i que és la publicació periòdica més antiga de les nostres illes. També hi he inclòs algunes notícies extretes de l'Arxiu Diocesà de Mallorca. Lògicament no es pot dir que sigui un "Cronicó" exhaustiu, ja que manquen per consultar dues fonts, a més d'altres, molt importants, com són l'Arxiu Parroquial de Manacor i la premsa de l'època; però això, certament, donaria per molt més que una simple comunicació i aquesta tasca la deixam o bé per a d'altres investigadors o per a més endavant. El que pretenc és donar a conèixer el que era notícia per la crònica de l'església de Mallorca pel Bolletí i algunes de les notícies que es poden treure de la documentació de l'Arxiu Diocesà. Amb la lectura d'aquesta comunicació hom

podrà fer-se la idea de la transcendència que tenia l'església al començament de segle. De 1900 a 1925 són 26 anys, més d'un quart de segle, que foren importants per a l'església de Manacor i per a la mateixa gent i que es mereixen un estudi en profunditat per conèixer millor la societat manacorina del segle XX. Ja sé que el segle comença l'any 1901 però hi he volgut afegir l'any 1900, i aquest afegitó no és més que anecdòtic encara que aporta, igualment, dades interessants.

Com he dit abans, hi manquen moltes notícies, un cronicó mai no és exhaustiu, però aquest vol ésser un intent d'animar els investigadors a seguir amb aquesta tasca.

1900

21 de gener, mor a Manacor Miquel Galmés i Nadal, prevere de l'església parroquial.

13 de març, Pere Monroig i Font, de Petra, és nomenat notari eclesiàstic de l'Arxiprestat de Manacor.

Març, Antoni Galmés i Nadal és ordenat prevere a la capella del Seminari Conciliar.

Març, a alta mar, entre Singapoore i Colombo mor el capellà manacorí Jeroni Salas i Llull, capellà de la "Compañia Trasatlántica Española".

21 de setembre, a la capella del Seminari Diocesà rebé la tonsura i les quatre ordres menors el manacorí Pere Domenge i Morey.

22 de setembre, el manacorí Antoni Truyol i Pont rebé el subdiaconat a la capella del Seminari.

Aquests any estan matriculats al Seminari Diocesà els manacorins següents: Antoni Servera i Juan, Gaspar Morey i Muntaner, Jeroni Rosselló i Llull, Martí Truyol, Guillem Parera i Pascual, Pere Domenge i Morey, Bartomeu Oliver i Pascual i Antoni Galmés i Nadal. Feren l'examen per a l'ingrés al Seminari: Antoni Rubí i Sureda, Artemio Massanet i Perelló, Andreu Riera i Nadal, Jaume Llull i Parera, Francesc Salvà i Amengual, Llorenç Oliver i Oliver, Sebastià Ferrer Mestre, Antoni Ferrari Mas i Guillem Femenias Pascual.

1 d'octubre, el prevere manacorí Antoni Galmés i Nadal és nomenat vicari de Banyalbufar en substitució del dimissionari Joan Jaume i Cànoves.

1901

Per guanyar el Jubileu de l'Any Sant que s'ha celebrat a Roma amb motiu del començament del segle XX, a Manacor es poden visitar: l'església parroquial, sant Vicenç Ferrer i la del Sagrat Cor (Fartàritx)

23 de març, el manacorí Antoni Truyol i Pont rebé el diaconat a la capella del Seminari.

19 de maig, morí a Manacor, on havia nascut, Jaume Santandreu i Serra que havia estat ecònom de la parròquia dels Dolors; tenia setanta-cinc anys.

6 d'agost, morí a Manacor el prevere Pere-Joan Santandreu i Fornés.

7 d'agost, morí a Manacor el prevere Pere-Joan Riera i Nadal.

20 de setembre, a l'ordenació celebrada a la capella del Seminari Diocesà reberen la tonsura i les quatre ordres menors els manacorins Guillem Parera Pascual i Jeroni Rosselló i Llull; el subdiaconat, Bartomeu Oliver i Pascual, i el presbiterat, Antoni Truyol i Pont

30 de setembre. Antoni Galmés i Nadal és nomenat vicari de l'església filial de Capdepera.

1 d'octubre. Antoni Truyols i Pont és nomenat capellà de les germanes de la Puresa de Maria Santíssima de Manacor.

1902

19 de gener, en el convent de santa Magdalena de Palma la religiosa de cor manacorina sor Maria Isabel Galmés fa la seva professió.

12 de febrer, comença la Quaresma; aquest any a Manacor la predica el P. Francesc Salvà de l'Oratori.

15 de març, rep el diaconat a la capella del Seminari el manacorí Bartomeu Oliver i Pascual.

13 d'abril, a l'església de sant Vicenç Ferrer es beneeix, amb gran festa, una imatge del patriarca sant Josep. ...s obra de l'escultor manacorí Miquel Vadell i en foren padrins Miquel Pujades i Caldentey i Antònia Riera i Mesquida.

31 de juliol, a Manacor hi havia els següents capellans: Ignaci Rubí, rector; Gabriel Riera, vicari; Gaspar Oliver, vicari, Pere Vallespir, vicari; Gaspar Oliver; Pere Vallespir; Guillem Oliver; Pere Muntaner; Jeroni Rosselló; Antoni J. Pont; Joan Duran; Joan Pascual; Fernando Bonet; Sebastià Llull; Joan Morey; Joan Ramon; Joan Ferrer; Joan Aleix Muntaner; Miquel Fuster; Pere Perelló; Antoni Truyols i Jaume Bosch i Sureda.

27 d'agost, mor a Manacor, d'on era natural, el prevere Jaume Bosch i Sureda. Havia nascut el 1833, fou ordenat capellà el 1858 i l'any 1863 fou nomenat vicari de Sant Llorenç, càrrec que ocupà fins l'any 1876.

10 de setembre. El prevere Salvador Oliver és nomenat director de l'"Obra Piadosa en favor de las Iglesias Pobres" establerta a Manacor.

20 de setembre, el manacorí Pere Domenge i Morey fou ordenat subdiaca.

1903

25 de febrer, comença la Quaresma, que aquest any és predicada a Manacor pel Rvd. P. Antoni Ripoll, franciscà.

28 de març, rep el diaconat Pere Domenge i Morey.

4 d'abril, mor a Ciutat als trenta-quatre anys la religiosa manacorina de l'Empar sor Assumpció Nicolau.

23 de maig, mor a Manacor, a la casa-convent de les Filles de la Caritat, sor Maria Eugènia Esteva i Lliteras, natural d'Artà, tenia trenta anys d'edat i en feia onze que havia professat.

23 de maig, el bisbe, des de Felanitx, es trasllada a Manacor per realitzar la Visita Pastoral.

24 de maig, Visita Pastoral a la parròquia de Ntra. Sra. dels Dolors.

25 de maig, Visita Pastoral; el bisbe Pere-Joan Campins i Barceló confirma 713 nins el dematí, i el capvespre 647 nines.

Aquest dia visita l'oratori de sant Antoni Abad de son Negre, que està en obres d'ampliació, i després es dirigeix a la possessió de sa Punta acompanyat del propietari, Joan Orlandis. De Manacor passa a Son Carrió.

29 de maig, d'Artà, el bisbe torna a Manacor per seguir la Visita Pastoral.

30 de maig, Visita Pastoral a l'església de sant Vicenç Ferrer, exconvent dels dominics, i a l'oratori públic de la casa-convent de les Filles de la Misericòrdia. El capvespre visita l'oratori públic i casa dels Germans de la Caritat, l'església del Sagrat Cor de Jesús i el col·legi de la Puresa de Fartàritx, i l'Hospital-Hospici amb el seu oratori públic.

31 de maig, festivitat de Pentecosta. Visita Pastoral. El Sr. Bisbe assisteix de mig pontifical a l'ofici en què s'ha cantat a gran orquestra la missa de Gounod i ha predicat el P. Francesc Fornés, TOR. Hi assisteix gran concurrència de fidels i les autoritats locals. El capvespre va a Vilafranca i torna a Manacor.

1 de juny. Visita Pastoral a l'oratori públic i casa-convent de les Filles de la Caritat. El capvespre a la parròquia realitza una segona confirmació que reben 15 nins i 15 nines. El vespre el Sr. Bisbe es trasllada a Petra.

13 de setembre, el manacorí Guillem Parera i Pascual és ordenat subdiaca, i Pere Domenge i Morey, prevere.

1904

1 de gener, el vicari general, Antoni Maria Alcover, beneeix el retaule de la capella de sant Josep de l'església del Sagrat Cor de Jesús de Fartàritx, obra de l'escultor Miquel Vadell. En foren padrins Joan Leon i Miquela Lliteras.

27 de febrer, són ordenats diaques els dos manacorins Guillem Parera i Pascual i Jeroni Rosselló i Llull.

17 de febrer, la Quaresma d'enguany, la predica el P. Antoni Oliver, de l'Oratori.

10 d'abril, a l'església del Sagrat Cor de Fartàritx, Antoni Maria Alcover, vicari general, beneeix una imatge de sant Jeroni, obra de l'escultor Miquel Vadell. N'han estat padrins Antoni Duran i Catalina Truyols.

29 de maig, mor a Manacor, d'on era natural, sor Catalina Tomàs Galmés i Rosselló, filla de la Caritat, tenia setanta-vuit anys d'edat i quaranta-nou de professió.

12 d'agost, mor a Manacor sor Catalina Tomàs Sureda i Cursach, filla de la Caritat, natural d'Artà, tenia 48 anys i 24 de professió.

8 de setembre, més de mil persones de Manacor, Santanyí, Porreres, Lluçmajor, Felanitx i s'Alqueria Blanca peregrinen al santuari de Ntra. Sra. de Sant Salvador de Felanitx.

24 de setembre, són ordenats preveres els manacorins Jeroni Rosselló i Llull i Guillem Parera i Pascual

9 d'octubre, tres mil cinc-cents persones de Manacor, amb 659 carruatges, presidides pel rector i el batle, visiten la Verge de la Bona Pau de Montuiri.

L'Església de Manacor està servida pels següents capellans:

Parròquia dels Dolors: Rafel Ignaci Rubí Pocoví, rector-arxipreste, de l'any 1887; Gabriel Riera Caldentey, vicari, de l'any 1887; Gaspar Oliver Morey, vicari, de l'any 1888; Joan Bonet Fons, vicari, de l'any 1893; Pere-Joan Vallespir Montaner, vicari, de l'any 1893; Damià Pastor Fullana; Guillem Oliver Morey; Sebastià Llull Riera; Bartomeu Domenge Fullana; Pere Muntaner Bonet; Jeroni Rosselló Sureda; Joan Font Parera; Pere Ignaci Galmés Truyols; Joan Mesquida Pont; Bartomeu Fons Esteva; Joan Aguiló Piña; Joan Duran Galmés; Pere-Alexandre Rosselló Ferrer; Joan Pascual Nadal; Guillem Gelabert Durn; Joan Pascual Massanet; Fernando Bonet Mas; Jeroni Rosselló Llull; Guillem Parera Pascual; Antoni Lliteras Caldentey.

Església de sant Vicenç: Joan Morey Pujades, rector, de l'any 1891; Joan Ferrer Galmés; Joan-Antoni Muntaner Nadal; Miquel Fuster Pomar; Salvador Morey Galmés; Pere Perelló Morey; Salvador Oliver Juan; Joan Ramon Tur; Pere Domenge Morey.

Església del Sagrat Cor de Jesús (Fartàritx) Antoni Truyols Pont, rector, de l'any 1901.

Església de la V. de la Salut (l'Hospital): Joan Aguiló Piña, capellà, de l'any 1899.

Església de sant Antoni Abad (son Negre): Joan Font Parera, rector, de l'any 1881.

Església del sant Crist (cementerí): Joan Bonet Fons, rector, des de l'any 1893.

Hi estaven establertes les següents famílies religioses: Germans de la Caritat; Germanes de la Caritat; Germanes de la Puresa.

1905

8 de febrer, el vicari general Antoni Maria Alcover beneeix dues campanes a l'església de sant Vicenç de Manacor; una, la més grossa, du el nom de Vicenta i en són padrins Llorenç Oliver i Catalina Duran; i de la petita, Na Dominga, en són padrins Bartomeu Truyol i Joana Maria Muntaner.

8 de març, el P. Francesc Salvà, de l'Oratori, predica la Quaresma d'enguany.

15 març, Antoni Maria Alcover Sureda es presenta a les oposicions per canononge magistral de la Seu de Mallorca i després d'opositar amb Francesc Esteva Blanes, Pau Mir i Ferer, Joan Garau i Vila, Francesc Pascual i Ramis, Jaume Homar i Reynés i Miquel Gayà i Bauzà, Antoni M. Alcover guanya la canongia magistral, de la qual pren possessió dia 14 d'abril.

29 de juny, Bartomeu Oliver i Pascual és nomenat rector de son Negre per defunció de Joan Font.

31 d'agost, mor a Felanitx la germana de la Caritat sor Genoveva Capó i Sastre, natural de Manacor, de 18 anys d'edat i 8 mesos de noviciat.

2 de setembre, el bisbe demana que li enviïn els plans de la cúpula ja que sospita que el projecte és molt atrevit.

22 de setembre, és ordenat capellà, a la Seu, el manacorí Martí Truyos i Sureda.

24 de setembre, el vicari general beneeix una imatge de Sta. Catalina Tomàs a l'església de sant Vicenç Ferrer, en són padrins Salvador Galmés i Riera i Margalida Grimalt i Galmés.

5 d'octubre, una dona boja roba els claus del sant Crist de Manacor.

21 de desembre, Josep Barceló comunica que, reposat de la malaltia que el tenia impedit, es fa càrrec de les obres parroquials que havia de dirigir l'arquitecte Bennassar.

31 de desembre, Rafel Ignaci Rubí, arxipreste de Manacor beneeix i col·loca la primera pedra de la torre campanar de la parròquia dels Dolors. No hi assisteix el bisbe ja que comunicà que no es podia absentar de Palma.

1906

6 de gener, fa la professió de vots simples a la congregació dels Sagrats Cors el prevere manacorí Bartomeu Pascual i Massanet.

7 de gener, el prevere manacorí Joan Aguiló Piña, amb el treball que du per lema *Laudetur Iesus-Christus*, guanya el certamen convocat pel bisbe sobre escriure una vida de Jesús en mallorquí.

9 de febrer, mor en el convent de la Concepció de Palma sor Maria de la Trinitat Bosch; havia nascut a Manacor feia 61 anys.

28 de febrer, prediquen la Quaresma a Manacor els franciscans de la TOR. fr. Francesc Fornés i fr. Pere-Joan Cerdà.

27 d'abril, el prevere manacorí Joan Morey i Pujades és nomenat ecònom de l'església parroquial de Campanet.

7 de juny. Pere Domenge Morey és nomenat vicari "in capite" de l'església filial de Son Carrió.

11 de juliol, mor a Manacor la germana de la Caritat sor Margalida Alacoque Oliver i Artigues, natural de Felanitx; tenia 33 anys d'edat i 9 mesos de professió.

26 de novembre, mor a Manacor, d'on era natural, el prevere Jeroni Rosselló i Sureda. Havia nascut l'any 1843, l'any 1871 fou ordenat prevere. Fou vicari de sa Pobla de l'any 1871 a 1873.

28 de novembre, comença a Manacor la santa missió que prediquen els PP. de sant Vicenç de Paül.

1907

1 de gener, el nou campanar, que s'havia començat l'any 1906, va pujant robust i atrevit; s'ha construït el primer cos i ja supera els edificis veïnats i, fins i tot, la façana de l'església. El projecte és de l'arquitecte Gaspar Bennassar.

1 de febrer, és nomenat vicari de Manacor Antoni Truyols i Pont.

5 de febrer, en el convent de les caputxines de Palma fa professió de vots simples la novícia de cor sor Maria dels Dolors Casellas i Parera, natural de Manacor.

13 de febrer, comença la Quaresma, que és predicada per Rafel de Gràcia, caputxí.

11 d'abril, als 53 anys mor a Manacor, d'on era natural, el prevere Pere-Josep Galmés i Truyol. Nasqué el 2 de desembre de 1852. Fou ordenat prevere el 7 de juny de 1879. Nomenat vicari de Manacor el 15 d'abril de 1883, ho fou fins el dia 2 de juny de 1887.

15 d'abril, el bisbe confirma 600 nins.

19 de juliol, les Germanes de la Caritat celebren a la seva capella la festa dedicada a St. Vicenç de Paül; hi assisteixen les senyores de les Conferències i les alumnes de la casa. El dematí hi hagué comunió general i missa solemne, predicà el vicari de Son Carrió Pere Domenge. El capvespre, alguns membres de la "Junta Municipal de Escuelas" celebren un acte per repartir premis, cant de vespres i el prevere Salvador Oliver pronuncia una plàtica, acaben les alumnes cantant un himne a sant Josep i el tedèum.

20 de setembre, rep la tonsura el manacorí Antoni Ferrari Mas, que dies abans havia estat adscrit a la parròquia dels Dolors de Manacor "servitio Ecclesiarum".

24 d'octubre, en virtut de l'edicte del bisbe, s'inaugura canònicament la nova Congregació Diocesana de Serventes de la Sagrada Família. A les 9 Mateu Rotger, el canonge delegat del Sr. Bisbe, beneeix l'oratori que avui és declarat semi-públic, i els hàbits de les futures religioses. Llegit l'edicte del Sr. Bisbe, declara l'existència canònica de la Congregació, vesteix les cinc postulants: Antònia Domenge, Maria Sureda, Isabel Juan, Francisca Nadal i Joana Pascual, que prenen els nous noms i accepten el càrrecs: sor Antònia de l'Anunciació, superiora; sor Maria de la Purificació, secretària; sor Isabel de l'Expectació, procuradora; sor Francisca del Rosari, mestra de novícies i sagristana; sor Joana de la Visitació, consellera. Mentre es canta el *Veni Creator*, les novícies, acompanyades de les padrines -Maria Rosselló, Joana Sureda, Francisca Ferrer, Bàrbara Lliteras i Catalina Oliver-, surten de la capella per tornar vestides amb el nou hàbit religiós, que es compon de túnica negra, escapulari i vel blanc. El canonge-delegat celebra la missa i pronuncia una plàtica al·lusiva a l'acte, que acaba amb el cant del tedèum.

31 de desembre, obres, el rector informa el Sr. Bisbe que es fa via en la construcció de la cúpula i el campanar.

1908

2 de gener, la societat "Círculo de Obreros Católicos" acaba, amb una comunió general a l'església de sant Vicenç Ferrer, els exercicis espirituals que els ha dirigit el prevere Miquel Parera. A la nit assisteixen a una vetlada científicoreligiosa, en la qual el director i altres capellans fan ús de la paraula.

26 de gener, a l'oratori de la Congregació de les Serventes de la Sagrada Família s'instal·la la reserva de la santíssima eucaristia; se celebra una missa solemne amb exposició del santíssim.

16 de febrer, les "Hijas de Maria" comencen els exercicis espirituals, que els dirigeix el P. Llorenç Riera, CO, exercicis que acaben dia 23.

4 de març, comença la Quaresma, predicada per Rafel Ramis.

17 de març, es fa entrega de l'església de sant Vicenç Ferrer al Pares Dominics. Hi ha dos documents: 1. "Letras de concessión", signat pel bisbe Pere-Joan Campins i el secretari Bartomeu Pascual, dia 13 de març. 2. "Acta de entrega", on es narra l'entrega que fa el vicari general, Antoni Maria Alcover, en nom del bisbe. Rep l'entrega el Rvd. P. Fr. Benito Riera i Mesquida i assisteix de testimoni el fins aleshores "custos" Joan Ferrer. Signen també l'acta, com a testimonis, el prevere Joan Ferrer, Llorenç Caldentey i Perelló, Pere-Josep Alcover Sureda, i actua de notari Pere Muntaner.

25 d'abril, els devots de l'orde de predicadors dediquen solemnes cultes a sant Vicenç Ferrer per agrair a Jesús i a la Verge del Rosari la tornada dels frares dominicans. Es canten les completes amb música polifònica de Griesbacher i oficia el P. Vicente Álvarez Cienfuegos, provincial dels dominics d'Espanya. El dia següent l'arxipreste celebra la missa solemne, en què predica el vicari general i es canta la missa de Goicoechea. El capvespre, després de les completes, es canta el tedèum del dominic Joan Aulí.

1 de maig, després dels exercicis espirituals, fan la primera comunió 153 nins i 125 nines.

3 de maig, a l'oratori dels Germans Terciari, el prevere Bartomeu Domenge, director de la congregació, beneeix una imatge de la Immaculada; en són padrins els nins Miquel Mascaró i Margalida Galmés. Celebra la missa major, en què predica Antoni Truyols, professor del seminari.

3 de maig, la comunitat de Pares Dominics renova l'antic costum de la processó del Rosari, dedicada a la Mare de Déu de la Rosa, el primer diumenge de maig, i la presideix l'arxipreste.

1 de juny, el bisbe va a Manacor en el tren de les dues, acompanyat de l'arxipreste de la catedral Bonaventura Barceló i el vicari general Antoni Maria Alcover, i l'endemà es dirigeix a la possessió de "sa Punta" per beneir la fàbrica de llet condensada i mantega que ha instal·lat Joan Orlandis.

30 de juny, a la capella de les Serventes de la Sagrada Família, Antoni Maria Alcover vesteix l'hàbit de l'institut a diverses senyores postulants naturals de Manacor.

18 de setembre, el manacorí Guillem Femenias Pascual rep la tonsura i les ordes menors.

11 d'octubre, la congregació mariana va en romeria al santuari de la Mare de Déu de Sant Salvador de Felanitx.

24 d'octubre, en el primer aniversari de la Congregació de la Sagrada Família, el canonge Mateu Rotger rep la professió solemne de les cinc primeres germanes i celebra la missa.

15 de novembre, a l'església del Sagrat Cor de Jesús, el vicari general beneeix una campana i celebra la missa.

1909

2 de gener, obres, el rector informa el Sr. Bisbe que prest s'acabarà la construcció de l'absis i es podrà utilitzar per al culte la part construïda.

Els socis del "Círculo de Obreros Católicos" acaben els exercicis espirituals dirigits pel P. Miquel Cerdà, lligorià, a l'església de sant Vicenç Ferrer. Tenen comunió general i al vespre celebren una sessió literària.

15 de maig, amb gran solemnitat fan la primera comunió 157 nins i 153 nines.

25 de setembre, de Manacor surten, al capvespre, més de 80 carruatges carregats de peregrins que van a Lluç. A la matinada del dia 26 són rebuts a la font coberta per la comunitat i els blavets. Tenen la missa de comunió general i, abans de la missa solemne, fan en processó el camí dels misteris. Celebra la missa major Joan Aguiló, predica el P. Jaume Rosselló M.SS.CC. i l'escolania i el poble canta la missa d'Angelis; s'acaba amb l'exercici de comiat en el cambril de la Mare de Déu. Es calcula que hi han pujat unes 500 persones.

18 de setembre, per ajudar les esglésies pobres s'ha organitzat una recol·lecta per tots els pobles de Mallorca; Manacor aporta: tres vels de copó, un altar i un sagrari, un cortina de sagrari, una casulla, un humeral, una casulla, quatre estoles, dos roquets, vuit corporals, vuits purificadors i deu "lavabos".

20 de novembre, amb motiu de les festes eucarístiques, catequètiques i del cant gregorià, Manacor celebrà un trídium eucarístic que acabà dia 22 amb comunió general, missa major amb sermó i exposició del santíssim. El capvespre hi hagué la festa catequètica amb repartició de premis, i acabà tot amb el cant del tedèum. Durant aquestes festes es repartiren més de 3.000 formes consagrades.

1910

4 de gener, obres, el rector informa el Sr. Bisbe del ritme de les obres. S'ha conclòs la cúpula i l'absis principal, el primer tram del segon braç del creuer i part de l'altre tram en el cos principal de l'església, s'han tomat cinc voltes de l'església vella amb el cor i la façana.

6 de febrer, mor a Manacor, d'on era natural, el prevere Sebastià Lluç i Riera. Havia nascut el 24 d'agost de 1842, fou ordenat capellà el 4 de juny de 1871 hi havia estat vicari de l'1 de gener de 1880 fins a l'1 d'abril de 1894.

1 de març, obres, el rector envia al Sr. Bisbe el següent telegrama: "Entusiasmadísimo pueblo derribo feliz última bóveda".

24 de juny, mor la religiosa de les Serventes de la Sagrada Família sor Isabel del Carme; tenia 73 anys i 3 de religió.

1 d'agost, mor sor Davina Rigo Cañellas, filla de la Misericòrdia, natural de sant Marçal; tenia 22 anys i 2 de professió.

23 de setembre, és ordenat subdiaca el manacorí Guillem Femenias Pascual, patge del Sr. Bisbe.

1911

1 de març, comença la Quaresma, que és predicada pel P. Rafel Gracia, caputxí.

19 de març, mor el prevere Damià Pastor i Fullana. Havia nascut l'agost de 1825, l'any 1854 fou ordenat capellà i era beneficiat de la parròquia de Manacor.

12 d'abril, mor a Manacor sor Maria Lluïsa Gual i Ribas, filla de la Misericòrdia, natural de Maria; tenia 42 anys i 20 de professió religiosa.

14 d'abril, mor la mare superiora de les Serventes de la Sagrada Família, sor Antònia de l'Anunciació Domenge i Fullana als 70 anys i dos de professió a l'institut del qual havia estat fundadora.

29 de maig, Manacor participa a les exèquies que se celebren a la Seu de Mallorca en commemoració del sisè centenari del traspàs del rei En Jaume II.

22 de setembre, rep la clerical tonsura Mateu Nebot Antig, patge del Sr. Bisbe. Antoni Francesc Ferrari Mas rep les quatre ordes menors i dia 23 el subdiaconat. Dia 23 és ordenat prevere Guillem Femenias Pascual. Tots ells naturals de Manacor.

2 de desembre, mor en el convent de la Sagrada Família sor Maria de Lourdes Pont i Ordines; feia dos anys que era religiosa, havia nascut a Manacor feia 23 anys.

15 de desembre, mor a Manacor sor Maria dels Àngels Estarellas Riera, terciària franciscana; havia nascut a Galilea feia 62 anys, i en feia 42 que havia fet la professió religiosa.

1912

6 de febrer, mor a Pina, en el convent de les monges franciscanes, sor Rodrigo Capó Gomila, natural de Manacor; tenia 26 anys i havia professat "in articulo mortis" abans d'acabar el noviciat.

11 de febrer, emet els vots simples en el convent de la Sagrada Família de Manacor sor Maria Antònia de la Mercè Femenias Nadal.

21 de febrer, comença la Quaresma, en la qual predica Joan Negre.

23 de març, és ordenat diaca Francesc Antoni Ferrari Mas.

18 de maig, el Sr. Bisbe, procedent de Felanitx, arriba a les set del vespre a Manacor. Aquest vespre beneeix el nou retaule del sant Crist, del qual són padrins Antoni Rosselló Nadal i Magdalena Ferrer Nadal. Després presideix la processó que trasllada la venerada figura del sant Crist de la vella capella a la nova.

19 de maig, el dematí el Sr. Bisbe beneeix un nou sagrari, del qual són padrins els nins Martí Bonet Marcó i Carme Servera Amer. A la missa major predica Antoni Truyols, professor del Seminari.

El capvespre visita l'església i el convent de les religioses Serventes de la Sagrada Família.

20 de maig, el Sr. Bisbe confirma 864 nins, actuen de padrins els preveres Gaspar Morey, Joan Bonet Fons, Pere Vallespir Muntaner, Antoni Lliteras Caldentey, Antoni Rosselló Alemany, Miquel Mascaró Nadal i Joan Pocoví Sastre.

El capvespre administra la confirmació a 840 nines, que són apadrinades per Francisca Riera Bonet, Maria Rosselló Alemany, Trinidad Planas Pastor, Francisca Truyols Febrer, Aina Ladaria Artigues, Aina Muntaner Nadal, Carmen Puerto Noguera, Catalina Truyols Pont, Joana Bosch Soler i Bàrbara Sales Llull.

21 de maig, a les set i mitja del matí el Sr. Bisbe síacomia de Manacor i surt en l'automòbil de Francesc Blanes cap a Sant Llorenç.

20 de setembre, rep les quatre ordes menors Mateu Nebot Antig, rep el subdiaconat Bartomeu Artemi Massanet Perelló i és ordenat capellà Francesc A. Ferrari Mas, tots ells fills de Manacor.

1 de novembre, és nomenat rector del Pont d'Inca Francesc A. Ferrari Mas.

1913

5 de febrer, la Quaresma d'enguany és predicada per Anoni Lliteras.

8 de març, rep l'ordenació de diaca Bartomeu Artemi Massanet Perelló.

16 de maig, mor al convent de les Germanes de la Caritat de Manacor, sor Maria del Carme Mas i Soler; tenia 76 anys i en feia 54 que havia professat.

1 de juny, Manuel Soto és nomenat vicari del Port de Manacor.

22 de juny, és ordenat prevere Bartomeu A. Massanet Perelló.

20 d'agost, mor a Manacor, d'on era natural, Miquel Parera i Fornés, secretari d'estudis i professor de teologia moral del Seminari. Havia nascut l'any 1846, l'any 1873 fou ordenat prevere a Ciutadella i fou nomenat vicari de Manacor. Es dedicà al ministeri de la paraula i predicà missions a molt pobles de Mallorca. L'any 1897 fou nomenat secretari d'estudis i majordom del Seminari i també visitador de la Congregació Diocesana de les Germanes de la Caritat. Fou professor del Seminari de teologia moral, ètica i oratòria sagrada.

14 de desembre, se celebra una processó de rogatives per demanar la pluja; hi assisteixen unes 4000 persones amb l'Ajuntament i duen la imatge de la Verge dels Dolors.

31 de desembre, obres, el rector informa que s'han acabat les parets de l'absis i començat les noves sagristies.

1914

30 de gener, visita Manacor el Sr. Bisbe de San Juan de Cuyo (República Argentina) Mons. José Americo Orzali.

1 de febrer, acaben els exercicis espirituals que, predicats pel P. Joan Bonet, teatí, han realitzat les mares cristianes. La comunió fou molt freqüentada. A l'acte intervingué l'Orfeó parroquial dirigit pel prevere Alex Muntaner.

25 de febrer, predica la Quaresma Bartomeu Pons.

25 de febrer, és fa l'erecció i la benedicció del viacrucis.

20 d'abril, mor a Manacor, en el convent de les Germanes de la Caritat, sor Esperanza Santandreu Prohens, als 37 anys d'edat i 12 de professió.

9 de maig, celebren la primera comunió 192 nins i 162 nines.

18 de juny, mor a Manacor sor Teresa Socias Nadal, filla de la Misericòrdia, natural de Bunyola, de 74 anys d'edat i 36 de professió.

18 de setembre, rep la clerical tonsura Antoni Alcover Verd.

19 de setembre, Bartomeu Duran Gomila és ordenat subdiaca.

4 d'octubre, s'inaugura a Manacor una secció d'"Exploradores Mallorquines Catòlicas".

13 de novembre, visita Manacor el nunci de SS a Espanya Mons. Francisco Ragonesi; fou rebut pel clero, autoritats, institucions i una gran multitud de fidels, visità l'església parroquial examinant les obres. Dinà a la Rectoria i després de dinar es dirigí al Port de Manacor per visitar les coves del Drach, i a la nit tornà a Palma.

19 de desembre, és ordenat diaca el manacorí Bartomeu Duran Gomila.

1915

24 de gener, acaben a Son Negre els exercicis espirituals que ha dirigit el P. Miquel Alcover, SI.

7 de febrer, com a tot Mallorca, a Manacor se celebren rogatives per demanar la pau, hi ha exposició del santíssim, i tot el poble passa per l'església.

17 de febrer, comença la Quaresma, que predica el P.Oliver de l'Oratori.

1 de març, per la mort del bisbe Pere-Joan Campins Barceló a Manacor se celebra una solemne missa de rèquiem amb assistència de les autoritats i nombrosos fidels.

7 de març, Gaspar Oliver Morey renuncia, per motius d'edat i de poca salut, al càrrec de vicari.

8 de maig, feren la primera comunió 166 nins i 164 nines.

18 de juliol, els manacorins Bartomeu Duran Gomila i Mateu Nebot Antig són ordenats preveres.

4 d'agost, a l'església de sant Vicenç Ferrer el vicari capitular, Antoni Maria Alcover, beneeix la bandera de la secció d'Exploradors Mallorquins i rep la promesa.

27 d'agost, és nomenat vicari de Manacor Nicolau Pons Vicens.

19 de setembre, Antoni Maria Alcover, vicari capitular SV, rep els sagraments del Viàtic i la Unció.

18 de desembre, és ordenat diaca Antoni Alcover Verd.

18 de setembre, Antoni Alcover Verd, de Manacor, és ordenat subdiaca.

1916

25 de febrer, el manacorí Maties Mas Munar rep la tonsura i les quatre ordes menors.

8 de març, comença la Quaresma, predicada per Antoni Artigues.

23 de març, a Manacor mor sor Maria dels Àngels Cañellas i Serra, natural de Sta. Maria; tenia 74 anys i 54 de professió.

13 de maig, fan la primera comunió 166 nins i 150 nines.

13 d'agost, al Port de Manacor, el vicari capitular SV, Antoni Maria Alcover, beneeix i col.loca la primera pedra de la nova església que s'ha de construir en honor de la Mare de Déu del Carme.

8 de setembre, el Ministerio de Gracia i Justícia concedeix una subvenció de 2.000 pessetes per les obres de la nova església.

22 de desembre, és tonsurat i rep les quatre ordes menors Pedro Suasi Morell i rep el subdiaconat Maties Mas Munar, tots dos de Manacor.

24 de desembre, acaben les festes en què els dominics han commemorat el setè centenari de la confirmació pontifícia del seu orde i acaben amb la translació de la imatge de la Mare de Déu del Rosari de l'església parroquial a l'oratori de l'ermita de santa Llúcia que, per cessió del P. Llorenç Caldentey, ha passat a ser del convent. A aquest acte hi assisteixen més de deu mil persones.

1917

8 de gener, mor a Manacor, d'on era natural, el prevere Joan Bonet i Fons, vicari de la parròquia. Va néixer el 1853 i fou ordenat prevere el 1880.

14 de gener, a la capella de les Serventes de la Sagrada Família, Antoni Maria Alcover, canonge magistral, beneeix un retaule i les imatges de la Sagrada Família; en són padrins Rafel Rosselló i Magdalena Ferrer. Celebra la missa major i predica Andreu Pol, rector de Lluçmajor.

21 de febrer, Dimecres de Cendra, és l'encarregat de la Quaresma a Manacor el P. Martí Gualba SI.

Maig, Bartomeu Duran Gomila és nomenat vicari de Manacor.

28 d'abril, fan la primera comunió 119 nins i 130 nines.

3 de juny, a la parròquia el rector-arxipreste beneeix un nou retaule gòtic, obra de l'escultor Sebastià Alcover, que la congregació de les Filles de Maria dedica a la Immaculada Concepció; en són padrins Pere Galmés i Bosch i Francisca Galmés i Bosch.

8 de juny, mor a Manacor, d'on era natural, Josep Escalera i Mesquida; nasqué l'any 1865, fou ordenat l'any 1889 i havia residit fins feia poc a la República Argentina.

22 d'octubre, a proposta de l'Ajuntament i del rector de Manacor, és nomenat capellà del cementeri el prevere Joan Aguiló i Piña.

22 de setembre, és ordenat subdiaca Pedro Suasi Morell, i Maties Mas Munar, diaca.

18 d'octubre, és erigida líHora Santa a l'església de l'Hospital.

3 de desembre, mor a Manacor, la seva ciutat nadiua, el prevere Bartomeu Domenge i Fullana. Havia nascut l'any 1847 i fou ordenat l'any 1874. Són moltes les seves obres però cal destacar que fou fundador i director fins a la mort de la Congregació de les Serventes de la Sagrada Família, a la qual dotà de convent i capella, i fou el primer centre de la diòcesi on s'establí la visita domiciliària de les capelletes.

21 de desembre, rep la tonsura i ordes menors Mateu Bosch Caldentey.

22 de desembre, Pedro Suasi Morell és ordenat diaca i rep el presbiterat Maties Mas Munar.

1918

2 de gener, obres. Es fa molta feina al campanar i ja es pensa a avançar les obres de la sagristia.

22 de febrer, el Ministerio de Gracia i Justícia concedeix una subvenció de 2.000 pessetes per a les obres.

8 de maig, el capvespre arriba a Manacor, des de Montuiri, el Sr. Bisbe per realitzar la santa Visita Pastoral, és rebut per una gran multitud: autoritats i poble.

9 de maig, Visita Pastoral, a les 7 del matí el Sr. Bisbe celebra missa de comunió general, la comunió dura tres hores. A les onze visita el convent de la Sagrada Família. El capvespre visita les Escoles Dominicals de la Sagrada Família, les Germanes Franciscanes i de la Caritat. Després d'assistir a una vetlada dels congregants marians, visita l'església de l'Hospici.

10 de maig, Visita Pastoral, a les vuit i mitja del matí el Sr. Bisbe confirma 910 nins, dels quals són padrins Francesc Gomila Vadell, Enrique Alfaro Triay, Jaime del Ojo, Antoni Lliteras, Angel Escalera, Gabriel Caldentey i Francesc Calañes. Al capvespre confirma 876 nines que són apadrinades per Bàrbara Lliteras, Francisca Riera, Margalida Galmés, Aina Puerto, Catalina Sureda, Aina Ladària, Aina Muntaner, Antònia Oliver i Joana Galmés.

11 de maig, Visita Pastoral; el dematí el Sr. Bisbe visita les escoles i l'Hospici. El capvespre visita el Port de Manacor, on confirma 62 nins i 52 nines; en són els padrins Joan Servera i Àngela Amer. Inspeccionada l'església, visita les coves del Drach i torna a Manacor.

12 de maig, Visita Pastoral, a les set i mitja del matí celebra missa de comunió general per als pelegrins franciscans i a continuació puja amb ells al puig de santa Llúcia on beneeix la primera pedra del temple que s'ha d'edificar en honor de la Mare de Déu del Rosari; en són padrins Josep Rosselló i Alemany i Aina d'Oleza i d'Espanya. A les dotze visita el convent de les franciscanes i el capvespre assisteix a la processó dels pelegrins.

13 de maig, Visita Pastoral, el dematí el Sr. Bisbe visita l'església de sant Vicenç Ferrer dels PP. Dominics. El capvespre deixa Manacor per visitar Son Carrió.

14 de novembre, mor a Manacor sor Maria Lluïsa, de seglar Margalida Monjo Rigo, religiosa franciscana.

17 de desembre, fou tonsurat Baltasar Piña Forteza i dia 18 rebé les quatre ordes menors. El mateix dia 18 fou ordenat capellà Pedro Suasi Morell.

31 de desembre, s'ha començat la prolongació de l'església amb la façana, es fa feina en la col·locació del nou orgue, les obres de la sagristia van avançant i es prepara el trasllat de les campanes a la nova torre-campanar.

1919

14 de juliol, Antoni Truyols i Pont és nomenat, per un quinquenni, visitador de la Congregació Diocesana dels Germans de la Caritat.

27 d'octubre, és ordenat subdiaca Baltasar Piña Forteza.

21 de novembre, mor a Manacor Gaspar Oliver i Morey als 69 anys d'edat i 43 d'ordenació sacerdotal.

1920

10 de febrer, és nomenat consiliari del Sindicat catòlic-agrari de Manacor Joan Duran.

Aquest any prediquen la Quaresma a Manacor els jesuïtes P. Antoni Salom i P. Martí Gualba.

21 de març, rep l'ordenació d'ostiari i de lector Llorenç Parera Galmés, i de diaca Mateu Bosch Caldentey i Baltasar Piña Forteza.

18 de desembre, rep l'ordenació d'exorcista i d'acòlit Llorenç Parera Galmés, i de prevere Mateu Bosch Caldentey i Baltasar Piña Forteza.

1921

30 d'abril, fan la primera comunió 181 nins i 130 nines.

18 de juny, Antoni Lliteras renuncia al càrrec de vicari de Manacor per motius de salut.

30 de juny, Joan Aguiló Piña és nomenat vicari de la parròquia de Manacor.

2 d'octubre, és ordenat subdiaca Llorenç Parera Galmés.

15 d'octubre, rep la tonsura Monserrat Binimelis Galmés i, el dia següent, rep les ordes menors d'ostiari i lector, i Llorenç Parera Galmés rep el diaconat.

18 de desembre, Monserrat Binimelis Galmés és ordenat exorcista i acòlit.

1922

7 de març, Pedro Perelló Morey és nomenat director de l'obra de Maries del Sagrari de Manacor.

9 de maig, el Sr. Bisbe denega el permís perquè el prevere Antoni Josep Pont pugui dirigir la capella de Manacor.

Agost, per promoure l'"Obra diocesana dels Exercicis Espirituals per a seglars" es crea la Junta que a Manacor queda constituïda pels preveres següents: Salvador Morey, director de l'Apostolat de l'Oració; Bartomeu Duran, vicari i director de la Congregació Mariana; Pere Perelló, vicari i director del Tercer Orde Franciscà.

22 d'agost, en el convent de les monges de la Caritat de Pollença mor sor Àngela de Jesús Suñer Salas, natural de Manacor, de 34 anys d'edat i 6 de professió.

15 d'octubre, és ordenat prevere Llorenç Parera Galmés.

1923

28 d'abril, mor a Manacor sor Joana de Jesús Riutord i Noceras, religiosa franciscana, natural de Muro, de 66 anys d'edat i 49 de professió.

9 de maig, mor a Manacor la monja franciscana sor Maria Manuela Domenech i Llompart, natural d'Inca, de 57 anys i 37 de professió.

25 de maig, mor a Palma la germana de la Caritat sor Magdalena de S. Pascual Girart Morey, de Manacor, tenia 34 anys i 9 de professió.

1924

23 de febrer, mor a Manacor Joan Aguiló i Piña, vicari de la parròquia.

29 de maig, mor a Manacor el prevere Joan Mesquida Pont als 74 anys.

14 de juny. Monserrat Binimelis és ordenat prevere

18 d'octubre, mor a Manacor la monja franciscana natural d'Inca, sor Maria de l'Encarnació Fluxà i Martorell; tenia 56 anys i 36 de professió religiosa.

1925

26 de juny, els Missioners dels Sagrats Cors demanen al Sr. Bisbe per fundar una casa a Manacor i diuen que es cuidaran de líHora Santa.

2 d'octubre, el prevere Joan Pont i Sart, de 79 anys, mor a Manacor.

17 de desembre, reben la tonsura els manacorins Miquel Rosselló Barceló i Joan Aguiló Forteza.

18 de desembre, reben l'ordenació d'ostiari i lector Joan Rosselló Grimalt i Joan Aguiló i Forteza.

19 de desembre, reben l'ordenació de subdiaca Miquel Picornell Mayor i Pere Bonnín Bonnín.

MANACOR

I Jornades d'estudis locals

patrimoni